

מסורת הש"ס

א) פסחים נט. וזחים יא: מנחות פט. ג) לקמן לא: [וחלין כט.א.] א) לקמן נג: וזחים לה. ד) לקמן מה: א) [לקמן נט.א.] א) ז"ל מור, ויעי' מ"י שמרנה ארבעים יבטו ארבעין ילולין,

תורה אור השלם

- ובהעלת אהרן את הצרת בין הערבים יקטירגה קטרת תמיד לפני ה' לדרתיהם: שמות ל ח
- באהל מועד מחוץ לפרכת אשר על הערת יערך אהו אהרן ובניו מערב עד בקר לפני ה' תקת עולם לדורותם אמא בני ישראל: שמות כו כ
- ושעיר עזים אחד לחטאת לך על עלת התמיד יעשה ונסכו: במדבר כח טו

גליון הש"ס

תוב' ד"ה אימא סיפא וי"ל רישא ד"פ פליג ק"ל לפ"ו למא' ז"ל דאזי לא כר"פ רישא וסיפא רבנן ומיעתא כה"ש הא כפשוטו לאזי לגטתו למסדר מערכה דל"פ ממילא ליכא לגטיי דפיס כהנא שאלו דהא כהונה משנה עזמא דזריקת דס קודם דישון מוצח הפנימי והמנורה ולא"ש אינו כן :

הגהות הב"ח

א) גמ' דהוא פלגא: ב) רש"י ד"ה אפליגה רמבדח נגד:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) רש"י ד"ה רב פפא אמר ל"ק. סדר יומא אסדר יומא וכו'. וכו'. רש"י ד"ה וכו' ז"ל וכוהו:

מוסף רש"י

הובא בסוף המסכת

תוב' ישנים

אין לך עבודה מערב ועד בוקר אלא זו בלבד. שיעלו לאחר אותה כל כך. ונמנחות פירך ארי חרשים ופדרים ששכיין כל הלילה ומשני ליה. ובתמיד נשטח [פסחים נט, א] איכא מחל דלמא דלא איירי אלא בעבודת פיסט גנון קטור, אבל פסח מחזור אחר נרות, ולדריה איכא למימר הכי נמי חלוצים ופדרים. הן דה מדידתה. פי בקוטרם שלעול יתן ח"י לוג שטן שכן שיערו חכמים, ואם יותיר יותיר. ובתום ריב"א מבג שכל"י תמו היו עושין פמילות עבות וכל"י טבת צינויות. ומיהו לשון מן לה מידתה [משמע] שלפניה היו פמילות צינויות. ויביא"ה הייא ראה דלמתיין בירושלמי [יומא פ"ב ה"ג] רבי שמואל בר רב יצחק צע, מעשה בתקופת טבת ח"י לוג לכל יד ובתקופת תמו ח"י לוג לכל נה, ח"ר [אבון] אין מן הדא לית שמע כלום מן ביבאי היה ממונה על הפקיע וממוג את הפמילות, וסבירא ליה להאי אמורא דעל הפקיע לאו היינו נגדא דלאמר לקמן בפ' שני, א]. גותן בזהר צפונה. דעולה טעונה שמי תמעות שכן ארבע דלמחא בחזרו מוקמן [וזחים ג], א]. יסול זורק וזיקה אחת ח"ל סביב, אי סביב יסול מקיפו [במוט] [בחוט], ח"ל וזיקה הא כ"לד שמי תמעות שכן ד', ואיכא סביב בקרעות. הוזה במבני **אחת אִמְעֵינָה ושבע אִמְבָּה**. ותימה לה"ר אלהן מאי ס"ד הא כהניא קמי לקמן בפרק הויאלו לו [נג, ב] ואיהו ממנו אחת למעלה ושבע למטה ולא היה מתכוין להוות לא למטה ולא למטה אלא כמלף. י"ל דס"ד דהכי קאמר לא למעלה ממש כמשוה של מעלה ולא למטה ממש. פי בקוטרם כמלקה זה שאני רוצה להוות הרבצים במקום אחד. וקשה שאין זה מפורש בשום מקום בתלמוד. אבל לא מוקיב: מאי אחת למעלה ושבע למטה כיון דזו למטה מזו. וי"ל שיש לחלק בין אחת [לשמים] [לשבע] שאין מלמד גב ידו למעלה וכאן מלמד גב ידו למטה, דלמתיין פ' הויאלו לו [נה, א]. ודכתי הוקן פ' כמנגדנא שהרי אותו שלוקה מוטע על העמוד ומכין אותו שלש מלפניו ושני שלשים מאחוריו, נמלא שאלבשותיו למעלה כשמהם מלפניו ושאלבשותיו למטה כשמהם מאחוריו, והכי נמי כשהו מלמעלה אלבשותיו למעלה וגב ידו למטה וכשהו למטה אלבשותיו למטה, וסולן היו טעוהו בקרקע ולא בכפורת דלמתיין בפרק הויאלו לו [נג, א]. וכן פירש בערוך [ע' גנד]. במצ"י. פי בערוך [ע' גלף] יודע כהניא למעלה [מהלים עד, ה] כמאן דמלף (בקניסא) [בקרנסא]. הוזה ע"ז בדרר. פי בקוטרם על ח"י, וא"כ אי אפשר שלא אחת למעלה מחזיו והאחרת למטה. ורבינו מנחם גרים אינו ואל

שבעת ימים פרק ראשון יומא

מערב עד צקר. בנרות כתיב יערוך אותו אהרן ובניו מערב עד צקר: **מן לה**. למנורה מדת שמן כדי שתהא דולקת כל הלילה ושיערו חכמים חזי לוג לכל נר ונר ויש כזי כדי להדליק כל הלילה של תקופת טבת ואם יותיר בקצרה יותיר: **אין לך עבודה ששירה**. כלומר אין לך עבודת יום כשירה אחר הדלקתן

דריש הכי אותו מערב עד צקר: **דכסיי** ולא אחר מערב עד צקר: **דכסיי** אופו. דכרשיט ועל כרחך צעידן הדלקה תהא מייקטרא קטורת קאלמר אבל שמריט בסדר משמעו של מקרא סדר העבודה כהיטיצו והדר יקטירנה: **רב פפא אמר לא קשיא**. סדר יומא אסדר יומא וכו' א| בהטבת שמי נרות הא דתמן קטרת כרישא רבנן והא דתמן נרות כרישא אכא שאלו: **למתיינין דהכל**. דפירקא קמא (יד.): **פי"ס**. דמתיניין דפי"סות השגויה בפ' שני (דף כה). דקמתי קטרת לבסוף כאכא שאלו: **אימא סיפא**. דסדר יומא קמני בפ' שלישי (דף לא): הביאו לו את התמיד לכהן גדול ציוס הכפורים: **קריא**. חסכו. חמך צו הכשר שחיטה ברזו שנים ולא כולן לפי שצריך הוא עזמו למחר וליעול מזרק לקבל הדס שכל עבודת יום הכפורים אינה כשירה אלא צו: **לעיציז אס הנרות**. ועל כרחך בשמים האחרונות קאמר דליכא למ"ד קטורת קודמת לחמש הנרות: **רישא וסיפא**. דסדר יומא רבנן וכו' בתמיה [דכל מסכת זו כמשהי אחת שעסוקה כולה בסדר כמות הפסוקים סדורין והולכין]: **שנא כרישא וכו'**. [בתמיה] דלוקי אכזי מתנייתין דפ"ק בהטבת שמי נרות ודפרק שני בהטבת ה' נרות: **ואכזי אמר לך**. האי דפ"ק דקמתי כל צענת הימים הוא זורק כו' לאו ציוס הכפורים קאי ולא קפיד אסידרא אלא אורוי בעלמא א מייירי ומלמדנו שצריך כהן גדול להיות עסקוק בעבודה כל שבעה כרי שיחא רגיל ומזומן זה ציוס הכפורים וסדרא דיומא דער תני לה לכך שנה בפרק שני הטבת חמש ובפ"ג שנה הטבת שמים: **לחטאס לה'** על **עולא הפמיד**. מעשה חטאת על עולת התמיד והחטאת טעונה פיסוק תמות שיהי דמה ניתן על ארבע קרנות אחר עולת התמיד ים זה פיסוק תמותות לא שציטלו ממנו מעשה עולה שהרי עולה היא אלא שיהי נוהגין זה: **ארבע שטן ארבע**. על ארבע קרנות: **לא מצינו דמים שמכפריס**. כפרה אחת שלהן וחורין ומכפרין כפרה אחרת: **פיסוק תמותות צעלמא הוא**. הוואל ושתמ"ר בקרן אחת אין כאן הוכחת מעשה חטאת: **וניציז אחת וכו'**.

דס עולה ניתן למטה מחוט הסיקרא ודס החטאת למעלה וכיון דהך מתנה כמרייתא המפסקת משום מעשה חטאת עזידא תהוי למעלה כחטאת: **הוא ממנו כו'**. לקמן בפרק חמישי [דף נג:] כשהוא מזה מדס הפר כנגד עוזי של כפורת וקא ס"ד אחת מאמאכע עוזיה למעלה ושבע מאמאנעיהת ולמטה: ומשני **כמלף**. האי למטה ולמעלה דתני לא אלאמנעית קאי אלא ראשונה נתן תחילה כלפי מעלה והשבע תחתיה זו למטה מזו כמלף: **כמנגידא**. כשלים צ"ד המכה ברצועה זו למטה מזו שאינו מכה במקום אחד. ולשון מלף לא נודע לי: **הוא על טהרו של מוצח הפנימי שבע פעמים**. כמו שנאמר [ויקרא טו] והוא עליו מן הדס וגו': **אפליגה** (א). נגד אמנע גובה קירו: **טיהרא**. אהריס פלגא דיומא. וכיון דשבע האותות הוא המזה לא אפשר לנמאס שלא יחא מהן לא למעלה ולא למטה:

בעידן הטבה תהא מקטר קטורת דאי לא תימא הכי בין הערבים דכתיב יובהעלות אהרן את הנרות בין הערבים יקטירגה הכי נמי דברישא מדליק נרות והדר מקטיר קטורת של בין הערבים וכי תימא הכי נמי ^אוהתניא ^במערב עד בקר *תן לה מדתה שתהא דולקת והולכת כל הלילה מערב ועד בקר דבר אחר מערב עד בקר אין לך עבודה שכשרה מערב עד בקר אלא זו בלבד אלא מאי קאמר רחמנא בעידן הדלקה תהא מקטר קטורת הכא נמי בעידן הטבה תהא מקטר קטורת ואבא שאול אמר לך שאני התם דכתיב אותו רב פפא אמר לא קשיא הא רבנן הא אבא שאול במאי אוקימתא למתניתין דהכא כרבנן פי"ס כאבא שאול אימא סיפא ^אוהביאו לו את התמיד קרצו ומרק אחר שחיטה על ידו נכנס להקטיר את הקטורת ולהדישב את הנרות אתאן לרבנן רישא וסיפא רבנן ומציעתא אבא שאול אמר לך רב פפא אין רישא וסיפא רבנן ומציעתא אבא שאול בשלמא אבבי לא אמר כרב פפא רישא וסיפא רבנן ומציעתא אבא שאול לא מוקים לה אלא רב פפא מאי טעמא לא אמר כאבבי אמר לך תנא ברישא הטבת שתי נרות והדר הטבת חמש נרות ואבבי אמר לך אורוי בעלמא הוא דקא מורי וסדרא הא הדר תני ליה גופא בא לו לקרן מזרחית צפונית גותן מזרחית מערבית דרומית גותן מערבית דרומית ותני עלה ר"ש איש המצפה משנה בתמיד בא לו לקרן מזרחית צפונית גותן מזרחית מערבית דרומית גותן מערבית דרומית ותני עלה ר"ש איש המצפה אמר ר' יוחנן משום חד דבי ר' ינאי אמר קרא ^אושעיר עזים אחד לחטאת לה' על עולת התמיד יעשה ונסכו עולה היא ואמר רחמנא עביד בה מעשה חטאת הא כיצד גותן אחת שהיא שתיים כמעשה עולה שתיים שהן שתיים כמעשה חטאת וליתן שתיים שהן ארבע כמעשה עולה וארבע שהן ארבע כמעשה חטאת לא מצינו דמים שמכפרין וחורין ומכפרין וכי מצינו דמים שחציין חטאת וחציין עולה אלא ע"כ הקישן הכתוב הכא נמי בעל כרחן הקישן הכתוב התם פיסוק תמותות בעלמא היא וניתיב אחת שהיא שתיים למטה כמעשה עולה שתיים שהן שתיים למעלה כמעשה חטאת לא מצינו דמים שחציין למעלה וחציין למטה ולא והתנ ^איהוה ממנו אחת למעלה ושבע למטה יכמצליף מאי כמצליף מחוי רב יהודה כמנגדנא ולא ^בוהתנן הוזה ממנו על טהרו של מזבח שבע פעמים מאי לאו אפליגה דמזבח כראמרי ^אאינשי טהר טיהרא ^א הוא פלגא דיומא אמר רבה בר שילא לא אגופיה

טו.

בעידן הטבה תהא מקטר קטורת. תימה לי אמאי לא קאמר כהיטיבו את הנרות היינו חמש נרות ואחר כך יקטיר דבקטורת מפסיק להו ויש לומר משום דדרשינן לקמן בפ"ג (דף לג:) בצקר בצקר כהיטיבו חלקיהו לשני צקריס חמש נרות לצודייהו ומפסיק והדר צ' נרות וא"כ

כהיטיבו הנרות מיירי נמי בשתי נרות ועוד י"ל דשיטיא דמשני עדיפא ליה דמייתי ראה לדבריו כדקאמר דאי לא תימא הכי: **אימא סיפא הביאו לו את התמיד קרצו בו'**. תימה לי אמאי פריך מההיא דפ"ג (לקמן דף לא:) ליפריך מההיא דפ"ג גופא דקמני (דף כה). מי שזוט מי זורק והדר מי מדשן מוצח הפנימי והמנורה ואכא שאלו סבירא ליה לקמן פרק אחר מוצח הפנימי קודם להטבת חמש נרות והטבת חמש נרות קודם לס' דקמני (דף לג.) גבי אכזי מסדר מערכה ואליצא דלאכא שאלו דישון מוצח הפנימי קודם להטבת חמש נרות והטבת חמש נרות קודם לס' דקמני (דף כה). אמר רב פפא אין רישא וסיפא [רבנן] ופי"ס אלא שאלו ^אוקשיא ליה אבא שאול. ואפי' ברבנן, דאי לאפסוקינהו בקטרת, דאי ס"ד בקטרת מפסיק להו קמני בפרק הראשון מקטיר ומשלים הטבת שתי נרות ועדיין לא שגא הטבת ה' נירות שזן קודם לקטרת אבל בפרק שאחריו. אלא רישא וסיפא רבנן ומציעתא אבא שאול. ואפי' אמר לך לפולם מתני' כולה רבנן ובקטרת מפסיק להו, והכא הוראה בלבד קמני שבהן גדול הוא מקריב [ומקטירן] והוא מטיב, וסודרוס אחר כך שונה אותו, בפרק השני שנה מטיב ה' נירות ומקטיר, ובפרק השלישי שנה מקטיר ומשלים הטבת ה' נרות. גופא בא לו לקרן מזרחית צפונית גותן מזרחית מערבית דרומית גותן מערבית דרומית ותני עלה ר"ש איש המצפה אמר ר' יוחנן משום חד דבי ר' ינאי אמר קרא ^אושעיר עזים אחד לחטאת לה' על עולת התמיד יעשה ונסכו עולה היא ואמר רחמנא עביד בה מעשה חטאת הא כיצד

במצ"י. תימה דנאי טעה והא כהניא תנן

זה הכי כמצלף לקמן בפרק הויאלו לו (דף נג:) לא היה מכין לא למעלה ולא למטה אלא כמצלף ויש לומר שצא לתוך דהאי כמצלף היינו כמנגדנא והכל במקום אחד וכמו שפירש צערון כמנגדנא שמריס ידו ואינו מכה עד שזירד': **מאי דאו אפליגה דמזבח**. ואם כן מצינו דמים שחציין למטה וחציין למעלה דמתחילה נתן על הקרנות ואחר כך על חזי המזבח ורש"י לא פירש כן: ואחת

שהן שתיים כמעשה חטאת וליתן שתיים שהן ארבע כמעשה עולה וארבע שהן ארבע כמעשה חטאת לא מצינו דמים שמכפרין וחורין ומכפרין וכי מצינו דמים שחציין חטאת וחציין עולה אלא ע"כ הקישן הכתוב הכא נמי בעל כרחן הקישן הכתוב התם פיסוק תמותות בעלמא היא וניתיב אחת שהיא שתיים למטה כמעשה עולה שתיים שהן שתיים למעלה כמעשה חטאת לא מצינו דמים שחציין למעלה וחציין למטה ולא והתנ ^איהוה ממנו אחת למעלה ושבע למטה יכמצליף מאי כמצליף מחוי רב יהודה כמנגדנא ולא ^בוהתנן הוזה ממנו על טהרו של מזבח שבע פעמים מאי לאו אפליגה דמזבח כראמרי ^אאינשי טהר טיהרא ^א הוא פלגא דיומא אמר רבה בר שילא לא אגופיה

דס עולה ניתן למטה מחוט הסיקרא ודס החטאת למעלה וכיון דהך מתנה כמרייתא המפסקת משום מעשה חטאת עזידא תהוי למעלה כחטאת: **הוא ממנו כו'**. לקמן בפרק חמישי [דף נג:] כשהוא מזה מדס הפר כנגד עוזי של כפורת וקא ס"ד אחת מאמאכע עוזיה למעלה ושבע מאמאנעיהת ולמטה: ומשני **כמלף**. האי למטה ולמעלה דתני לא אלאמנעית קאי אלא ראשונה נתן תחילה כלפי מעלה והשבע תחתיה זו למטה מזו כמלף: **כמנגידא**. כשלים צ"ד המכה ברצועה זו למטה מזו שאינו מכה במקום אחד. ולשון מלף לא נודע לי: **הוא על טהרו של מוצח הפנימי שבע פעמים**. כמו שנאמר [ויקרא טו] והוא עליו מן הדס וגו': **אפליגה** (א). נגד אמנע גובה קירו: **טיהרא**. אהריס פלגא דיומא. וכיון דשבע האותות הוא המזה לא אפשר לנמאס שלא יחא מהן לא למעלה ולא למטה:

כמצליף, הנה למעלה ולמטה. ושנין הא' רבי יהודה בפ' הוציאו [לרן] את הכף מאי כמצליף כמנגדנא, פי' כמכה שמעלה ידו ומורידה וכל הכאה במקום אחד היא. ופירשנוה באתריה. אינו והתנ בפרק הוציאו לו את הכף אחר שהוה למעלה בקרנות מזבח הוזה חזור והוזה על טהרו של מזבח ד' פעמים, מאי לאו בחזיו של מזבח כמו שקורין בני אדם חזיו של יום שיהרא, כך קורין חזיו של מזבח שיהרו. הנה מדם אחד גותן למעלה בקרנות ולמטה בחציו. ושני לא טהרו גילוייו הוא, כלומר מקום נקי שנראה ונתגלה זהבו והוא מקום שאין שם (טיבולי) [עיבולי] קטורה, כמו השמים הנקיים שאין בהן עבים נקראין טהורים כדכתיב. וכעצם השמים לטהור.

א) נראה דל"ל דקשיא ליה לר"ס לומר דטלה רבנן דלפסוקיתו בקטורת וכו'. ב) אולי ז"ל ואקשינן ומקתאם למעלה ומקתאם למטה לא מללו והתק.

עין משפט ונר מצוה

סו א מיי' פ"ג מהלכות תמידין הלכה יא:

סו ב מיי' פ"ד מהלכות עבודת יוה"כ הל' א:

סח ג ד מיי' פ"ג מהל' עבודת יוה"כ הל' ה:

רבינו חננאל

רב פפא אמר לא קשיא ולא תימא בקטרת מפסיק להו, אלא כולי' עלמא ברם התמיד מפסיק להו, ומתניתין דהכא רבנן, דנתן מקטיר ואחר כך מטיב, ופי"ס אלא שאלו דתני ומרק אחר שחיטה על ידו נכנס להקטיר את הקטרת ולהיטיב את הנירות אתאן לרבנן. אמר רב פפא אין רישא וסיפא [רבנן] ופי"ס אלא שאלו ^אוקשיא ליה אבא שאול. ואפי' ברבנן, דאי לאפסוקינהו בקטרת, דאי ס"ד בקטרת מפסיק להו קמני בפרק הראשון מקטיר ומשלים הטבת שתי נרות ועדיין לא שגא הטבת ה' נירות שזן קודם לקטרת אבל בפרק שאחריו. אלא רישא וסיפא רבנן ומציעתא אבא שאול. ואפי' אמר לך לפולם מתני' כולה רבנן ובקטרת מפסיק להו, והכא הוראה בלבד קמני שבהן גדול הוא מקריב [ומקטירן] והוא מטיב, וסודרוס אחר כך שונה אותו, בפרק השני שנה מטיב ה' נירות ומקטיר, ובפרק השלישי שנה מקטיר ומשלים הטבת ה' נרות. גופא בא לו לקרן מזרחית צפונית גותן מזרחית מערבית דרומית גותן מערבית דרומית ותני עלה ר"ש איש המצפה אמר ר' יוחנן משום חד דבי ר' ינאי אמר קרא ^אושעיר עזים אחד לחטאת לה' על עולת התמיד יעשה ונסכו עולה היא ואמר רחמנא עביד בה מעשה חטאת הא כיצד גותן אחת שהיא שתיים כמעשה עולה שתיים שהן שתיים למעלה כמעשה חטאת לא מצינו דמים שחציין למעלה וחציין למטה ולא והתנ ^איהוה ממנו אחת למעלה ושבע למטה יכמצליף מאי כמצליף מחוי רב יהודה כמנגדנא ולא ^בוהתנן הוזה ממנו על טהרו של מזבח שבע פעמים מאי לאו אפליגה דמזבח כראמרי ^אאינשי טהר טיהרא ^א הוא פלגא דיומא אמר רבה בר שילא לא אגופיה

א) נראה דל"ל דקשיא ליה לר"ס לומר דטלה רבנן דלפסוקיתו בקטורת וכו'. ב) אולי ז"ל ואקשינן ומקתאם למעלה ומקתאם למטה לא מללו והתק.

עין משפט
גד מצוה

טו:

ואחת לשבת בית המוקד, פר"ח דשני צית המוקד היו ליטול מהם אש לאורך המוצנח שמלואה להציא מן ההדיות ששנים היו שאס יכבה האחד יציאו מן השני ואף על גב דלכתי הואי מערכה לקיום האש לקמן בק"פ טרף בקלפי (דף מה.) שמה שלשמן היו זריכות לקיום האש שאס יכבה האש משני צתי המוקד יקחו מן המערכה העשויה לכך וכפירושו משמע צפ"ק דשבת (דף כ.) ומלחמין האור צמדורת צית המוקד מאי טעמא בכל מושבותיכם אי אחי מעציר אבל אחת מעציר צמדורת צית המוקד משמע דלפי שהוא זוכך המוצנח יכול להצעיר צשבת ורש"י פירש לפי שהכהנים הולכים יחפים דבעינן שלא יהא דבר חוץ־צניו לרצפה כדליתא צפ"צ דצוצחים (דף ד.) היו שני צתי המוקד ואש של מערכה לקיום הפירש ולירך גומר לפירושו להמירו להצעיר האש צמדורת צית המוקד אע"ג דלא הוה זוכך מוצנח כיוון דבעורה הוה לא קרינן ציה צכל מושבותיכם:

טו אמר להם הממונה. הכא ולקמן צריש פ"ג (דף כח.) אמר להם הממונה לאו ורלא אס הגיע זמן שחיטה פירש רש"י הסגן ולימא דצירושלמי חשיב ה' דברים שהסגן משמש אישי כ"ג הגצה ימיך לקמן צפרק טרף בקלפי (דף לט.) הסגן ציימיו ורלא צית אב צשמאלו צבי כ"ג (סנהדרין דף יט.) והניף הסגן צסודרין דסוף מסכת תמיד (דף לג.) והסגן ציימיו והעלהו צההיא פירקא נמי לא היה כה"ג מתמנה עד שגעשה סגן ולא קא חשיב להא צהדייהו אלמא ממונה לאו סגן הו"א:

נתיב דרומית מזרחית. דומיא דחטאת דכשעלה צכבש צא לו לקרן דרומית מזרחית מחלה * ולא הוה מזי לגנויי ציה דעולה נשחטת צצפון וקיצול דימן צצפון

יהיב מזרחית צפופית דפגע ציה צרישא שהוא סמוך לו יומר מלקרן מזרחית דרומית חדא דלדרכה כיוון דכל פונות דרך ימינן נמצא כי קאי צצפון ופניו למוצנח ומקיף דרך ימינן פגע צקרן דרומית מזרחית צרישא ועוד האמת משיב לו לקרן דרומית מזרחית לא היה לו יסוד: **נתיב** ברישא מערבית דרומית. דכיון דבעיא מעשה חטאת נהי דלא מזי למיתב דרומית מזרחית כחטאת משום דעולה טעווה יסוד מ"מ נתיב צרישא מערבית דרומית שהיא קרן הסמוכה לכבש שהיה צדרוס שהיה עולה צו למת מתנות דחטאת וקורבה לו טפי ממזרחית צפופית ומשני כיון דלמר מר כל פונות כו' ואף על גב דאי שחיט על ירך המוצנח צפווה פגע צרישא דרך ימינן לקרן מערבית דרומית מקמי קרן מזרחית צפופית ס"ל לרבי שמעון איש המצפה כמאן דלמר דכל חצי העורה עד הפתח הווא צפון והיה שוחט להלן מן המוצנח כנגד הפתח וכי מקיף מו דרך ימינן פגע מיד צקרן מזרחית צפופית שהיא קרובה לקרן מזרחית דרומית שהיא קרן שנותנין צה תחלה מתנות חטאת טפי מלקרן מערבית דרומית וניחא נמי דנקט דרך ימינן למורח: דרומית

פתוחות לטרקלין דקדמני לקמן וארצע לשכות היו שס צד' המקצועות אחת לשכת הטלאים וכו': **לשכת** הטלאים וכו': פתוחות היו צמקדש והיה כתוב עליהן עגל גדי זכר חוטא והן סימני כבש ואיל ופר ושלש צהמות של מאורע כל מי שמצבש נסכים צא לו אכל הממונה על הנסכים וצא לו הנסכים וצא לו אכל הממונה על הנסכים ומצא נסכים וכו' כדמפרש התם: **לשכת צים המוקד**. לשכת קטנה שקרויה צית המוקד ופתוחה לצית המוקד הגדול: **שעושים צה לחם הפנים**. של צית גרמו עושין שס מעשה לחם הפנים שהיו שס: **לצית המוקד**. פתוחות לה: **שסים צקודש ושסים צחול**. של צית * המוקד מקצתה צנויה צחון עורה מקודשת ומקצתה צחול: **וראשי פספסין**. חתיכות עצים מצדילין לסימן צמקום המפסיק צין קודש לחול: שעשקום

הפנימי למעלה וצחיצון למטה, משמע שכל זה היה כספר רבינו חננאל אבל אינו כספרים שלנו, וצוצחים פרק צית שמהי צרישה [גל], אטר להן צאו והביאו תנן התם בחמירי פ"ג

הממונה. פי' בקוטרם סגן. והקשה רבינו אלחנן דהא צירושלמי [יומא פ"ג ה"ח] מפרש דחמשה דברים סגן משמש ולא חשיב הך דהבא וכן אמר לטן הממונה דפ"ג, והכי נמי לתמיד. וגרסה לרבינו צממונה על זה היה, כי מסתמא היו שס הכרזה ממונה. צאמו והביאו מל"ה גרסינן, ול"ג לי. בית המוקד. פי' בקוטרם שהיה צו אש להסתמם להכניס שהיו הולכים יחפים על הנסכים.

שבעת ימים פרק ראשון יומא

אגופיה דמוצנח. על גגו. ומאי לשון טהרו על שס שמתרה ומפניה הקטורת שנשרף עליו צצקר ומותיהו אליך ואליך ומוזה על מקום הגילוי דכתיב ובעצם השמים לטוהר כמו לטהר: **עולה טעווה יסוד**. שהיא דמה ניתן צמקום שהיא יסוד למטה הימנו דהכי

אמרין צוצחים (דף נה.) אל יסוד מוצנח העולה לצנחה של עולה היא יסוד למטה הימנו: **קרן מזרחית דרומית לא היה לה יסוד**. כדאמרין במסכת מדות (פ"ג משנה ה') היסוד היה מהלך על פני כל הצפון ועל פני כל המערב אכול צמורח אמה אחת כשהצפון כלה למורח וצדרוס אמה אחת כשהמערב כלה לדרוס אלמא לא היה יסוד למזרחית דרומית ואמרין צוצחים (דף נג.) לפי שלא הייתה אמה היסוד של כל המזרח ושל כל דרוס צחלקו של ציימין כדממרגמינן צלחטנמיה יציבני (ד' מדצחא (בראשית מט) לפיכך לא היה יסוד לה: **כיוון דלמר מר כו'**. ממתניטין דרמי צר יחזקאל היא לקמן (דף נח.): **לא יהו אלא ירך ימינן למזרח**. הכא לא שיך למזרח אבל צוצחים שיך למיתנייה דלחיירי התס צנתימת כבש המוצנח לדרוס וליף לה מן ומעלותיהו פנות * קדים מן מעלותיו לדרוס כדי שמהא תחילת פיטומו לקדים כשתפנה לדרך ימינן דכל פינות דרך ימינן הן דמתי רמי צר יחזקאל עומד על שנים עשר צקר וגו' ואגב שהיא גירסא נקט צכל דוכתי למורח ולא שיך למימר אלא דרך ימינן ותו לא: **צרישא צההוא פגע**. כשעלה צכבש ופווה לימינן פוגע צקרן מזרחית דרומית תחילה ושס אי אפשר ליתן משום דאין לה יסוד ומקיף וצא עד מזרחית צפופית ונותן ואע"ג דמתן דס אינו עולה צכבש דהא על הרצפה עומד והכלי צידו חורק למרחוק דכתיב ו

אפילו הכי כיוון צצחטאת שנימנה צעליונה של קרן לרין לעלות צכבש דרך הדרוס ופווה למזרח ה"נ צכל הדמים אע"פ שנותנן למטה מתחיל להקיף מדרך הדרוס שהוא פניו של מוצנח כפתח כניסת הצית ומשס פווה לימינן: **דילמא צחטאת**. דראש חודש אמר רחמנא עצידי ציה מעשה עולה: **לא ס"ד דהכי**. לחטאת על עולה: **סגן הפסס**. צמסכת תמיד ולא שיך למיקצעיה צגמרא דיומא אלא משום דמיירי לעיל * צצינוי כהאי גוונא מאן תנא סדר יומא ר"ש איש המצפה היא לא שמעינן ליה דלמר הכי אלא משום דשמעינן ליה דפליג אסדר תמיד מוקמי לסתמיה דפליגי אלתמיד אליציה ואין שיטה כואת מוהיה צגמרא קצעה נמי להך גציה דמתוקמא נמי צהך שיטתא: **הממונה**. הוא הסגן: **והציאו כו'**. לתמיד: **מלשכת הטלאים**. שהיו הטלאים שס מצוקרין דרתנן (ערכין דף יג.) אין פוחמין מששה טלאים המצוקרין צלשכת הטלאים: **והלא**. כמו והרי היא צמקום פלוני: **צמקצוע לפונות מערבית**. של צית המוקד שהיה טרקלין גדול והיו מסיקין צו מדורות גדולות להסתמם שס הכהנים שהולכים יחפים על רצפת עורה שהיא של שיש והיו צמקצועותיה לשכות פתוחות כקטוניות

הפנימי למעלה וצחיצון למטה, משמע שכל זה היה כספר רבינו חננאל אבל אינו כספרים שלנו, וצוצחים פרק צית שמהי צרישה [גל], אלתא לךך גירסא.

הממונה. פי' בקוטרם סגן. והקשה רבינו אלחנן דהא צירושלמי [יומא פ"ג ה"ח] מפרש דחמשה דברים סגן משמש ולא חשיב הך דהבא וכן אמר לטן הממונה דפ"ג, והכי נמי לתמיד. וגרסה לרבינו צממונה על זה היה, כי מסתמא היו שס הכרזה ממונה. צאמו והביאו מל"ה גרסינן, ול"ג לי. בית המוקד. פי' בקוטרם שהיה צו אש להסתמם להכניס שהיו הולכים יחפים על הנסכים.

מסורת הש"ס

א) [לקמן יז: מה. נח: סוטה טו:] וצחים סב: (ג) תמיד ל' ופ"ג משנה ג, א) מדות פ"א מ"ו, ד) לפניו מקדשא עיין תו"ט צוצחים פ"ה מ"ד ד"ה שמי מתנות, א) [יחזקאל מג, ו] ויקרא א, ו] וצ"ל וותין, ח) [שביט רש"ש, ט] ד"ה אמר שיך קודס ד"ה ואמת ושניהם שריים אחר ד"ה נתיב צרישא, ו) [וע"ע מו"ס צממות ק. ד"ה אמר ומוס' סוטה מז. ד"ה סגן,

פסוקי

תורה אור השלם

- ויצאו את אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְחַתּוּת רִגְלֵיוֹ בַּמַּעֲשֶׂה לִבְנֵת הַסִּפֵּר וְבַעֲצָם הַשִּׁמְשֵׁי לְטָהֳרָה: שמות כד י
- וַשִּׁעִיר עִזִּים אֶחָד לְחֻטָּאת לַיהוָה עֵלָּה הַתָּמִיד יַעֲשֶׂה וְנִסְבָּל: במדבר כח טו

פסוקי

גליון הש"ס

תוס' ד"ה נתיב דרומית בו' ולא ה"ם לשנינו. עיין פסוקי מהרש"ם ח"ג סימן ט:

פסוקי

הגהות הב"ח

- גמרא טלאי קרין:
- רש"י ד"ה מן התס וכו' דמיירי לעיל בשטיה כהאי גוונא כו' מוקמי לסתמין דסדר יומא דפליגי לתמיד:

פסוקי

הגהות הגר"א

- [א] גפ' והדר. רשום קו עליו למחקין:

פסוקי

מוסף רש"י

אגופיה דמוצנח. על גילוי גגו של מוצנח, שהיה מותיהו תחלה משני שעליו ומגלה את גגו, ועל שמתסרהו ושימפו קרי ליה טהרו דכתיבי וטהרו (מבוי"ט לח: ובצ"ח הגיה: כדכתיב לטוהר.)

פסוקי

תוס' ישנים

מן כפסין הוציאו [גל, צ] אחר שהיה למעלה (בקטורות) [בקריעות] מוצנח הובא חורח ומוזה על יהוה של מוצנח ו' פסמים כו', אלמא מדס א' נתן למעלה בקרנות המוצנח ולמטה צחציו. ועוד גרס צפר"ח והאיכא שירים שהן למטה אחר שהוה על הקרנות ושנינן שירים לא מעכבי, ואין מיידיקן צמתלא דמעכבא דסס דהיינו עיקר צפרה, והאיכא שירים של דס הפך ועל דס השעיר הניקין צפנים דמעכבי, ומפורש צכוף פרק הוציאו לו [ג, צ] וצוצחים הששוט ומעלה [קרא, א] אלמא יש ממנו צקרנות המוצנח ולמטה, ושנינן חדל מקום אמרין אבל זה היה צמוצח

^[1] פי' בחו"ס ימים כאל' דרבינו גרים לה הכא אבל כספרים שלנו אינו רק צוצחים דף לח ע"ב נמצא לךך גירסא

^[2] ואם דלמרין צפ"ק דשבת [ב, א] אבל אחת מעציר צמדורת צית המוקד מ"מ זוכך עבודה קרינא ציה שפיר, ואע"פ שלא היה אלא לחמם להכניס, וגם היה צית המוקד קטן בקיטון הפתוח לטרקלין כדקאמר צמקום שהיה עשוי נמי לגזרך כך, ור"ח פירש שהיה אש צצית המוקד לקיום אהל, ואע"ג דלמרין לקמן צפרק טרף בקלפי [מה, א] שהיו עושין מערכה לקיום האש, מכל מקום לרימין היו שמי צתי מוקד אלו לקיום האש, וקשה קמא שלא מצוי צשום מקום שהיו לקיום האש, ורבינו' בו'. מלשכת טלה קרבן ומלחם הפנים קא פריך דהנהו משני לצפון שמעמין, אבל מאיך אמר לכו שפיר אלו היו משמשות שני דברים. מבררלין בין עזרת ישרא' לעזרת בחגים. שהיא הייתה מקודשת יותר, דמתן צמסכת כלים [פ"א מ"ה] עזרת כהנים מקודשת ממנה שאין זכר נכנס אלא לשחיטה ומטפיה כו'. ולקמן פרק אמר להם הממונה [גל, א] פלוגתא איז יטל לשחוט קרבנות ששמיטמן צצפון צצורת (ירשלא' [נהניס]). ומיזה הווא דמסכת כלים אמאי אפילו למאן דשרי, שהרי פסמים שהיתה עזרת ישראל מלאה שוחטין נכנסין לגס.

יומא טו

מיוחד לגולשי פורטל הדף היומי!

מתוך חוברת "המאור המבואר" - תמונות תלת-מימד על מסכת יומא,

באדיבות ארגון "מאורות הדף היומי".

התמונות מופיעות גם בגמרא המהודרת של "מאורות הדף היומי" בשיתוף "עוז והדר"

לרכישת הגמרא: 02-8043333

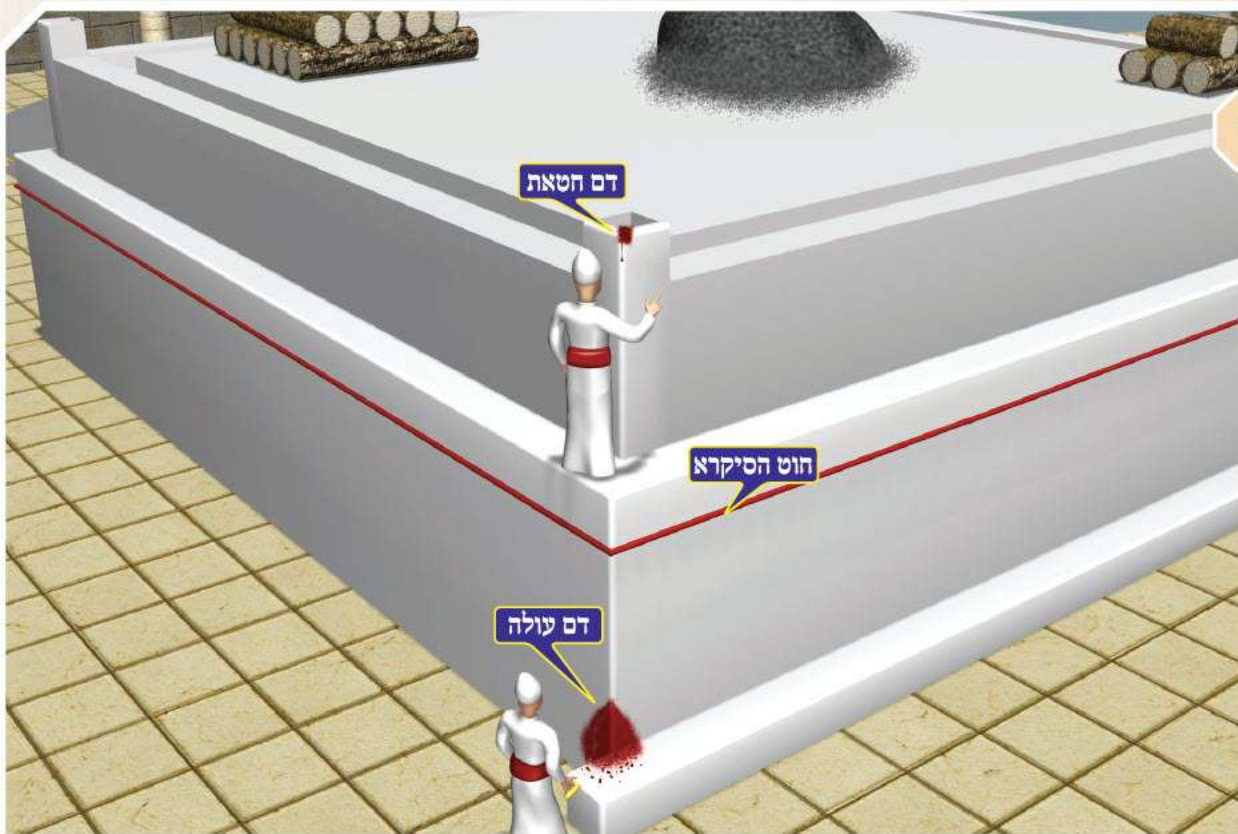
מיועד לשימוש פרטי/קבוצתי בלבד.

דף ט"ו ע"א

22

גמ', וניתב אחת שחצא
שתים למטה כמעשה
עולה, שתיים שהן שתיים
למעלה כמעשה חטאת!

רש"י, דם עולה ניתן למטה מחוט
הסיקרא, ודם החטאת למעלה.

דף ט"ו ע"ב

23

גמ', אגופיה דמזבח.

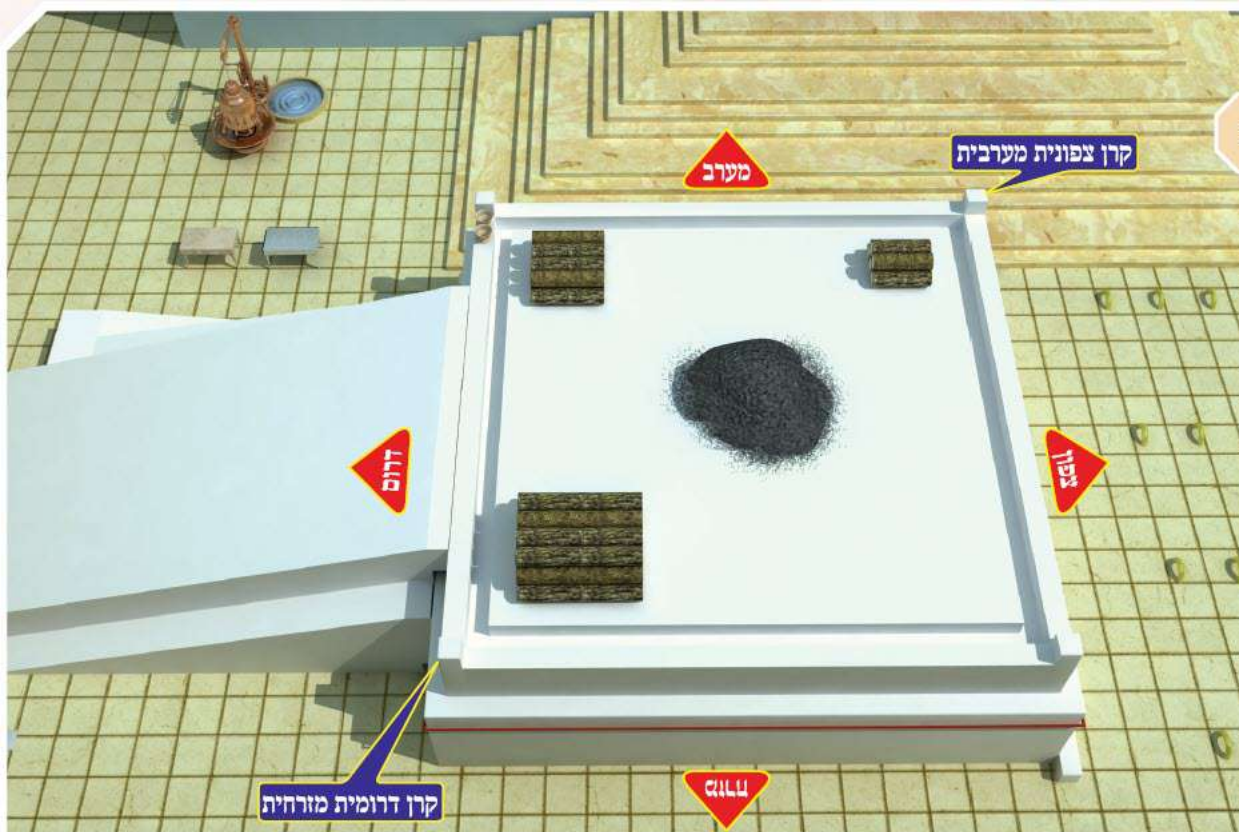
רס"י, ד"ה אגופיה דמזבח: על גגו,
ומאי לשון טהרו? על סם שמטהר
ומפנה הקטורת שנסרק עליו בבקר,
וחותיהו חילך וחילך, ומזה על מקום
הגילוי.

דף ט"ו ע"ב

24

גמ', ניתב דרומית
מזרחית והדר צפונית
מערבית.

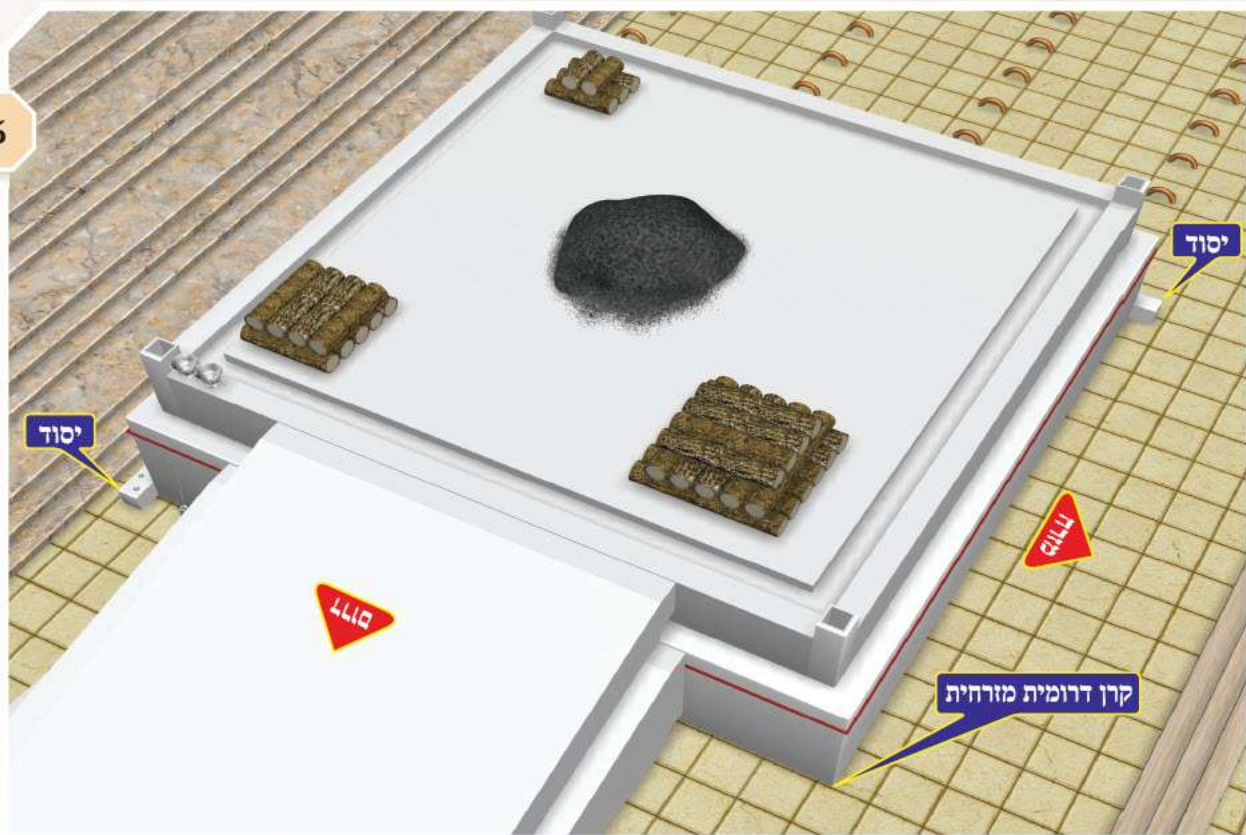

דף ט"ו ע"ב

25

גמ', וקרן דרומית מזרחית
לא הוה ליה יסוד.

רס"י, ד"ה קרן מזרחית דרומית לא
היה לה יסוד: כדאמרינן במסכת
מדות: היסוד היה מהלך על פני
כל הצפון ועל פני כל המערב,
אוכל במזרח אמה אחת, כשהצפון
כלה למזרח ובדרום אמה אחת
כשהמערב כלה לדרום, אלמא לא
היה יסוד למזרחית דרומית.

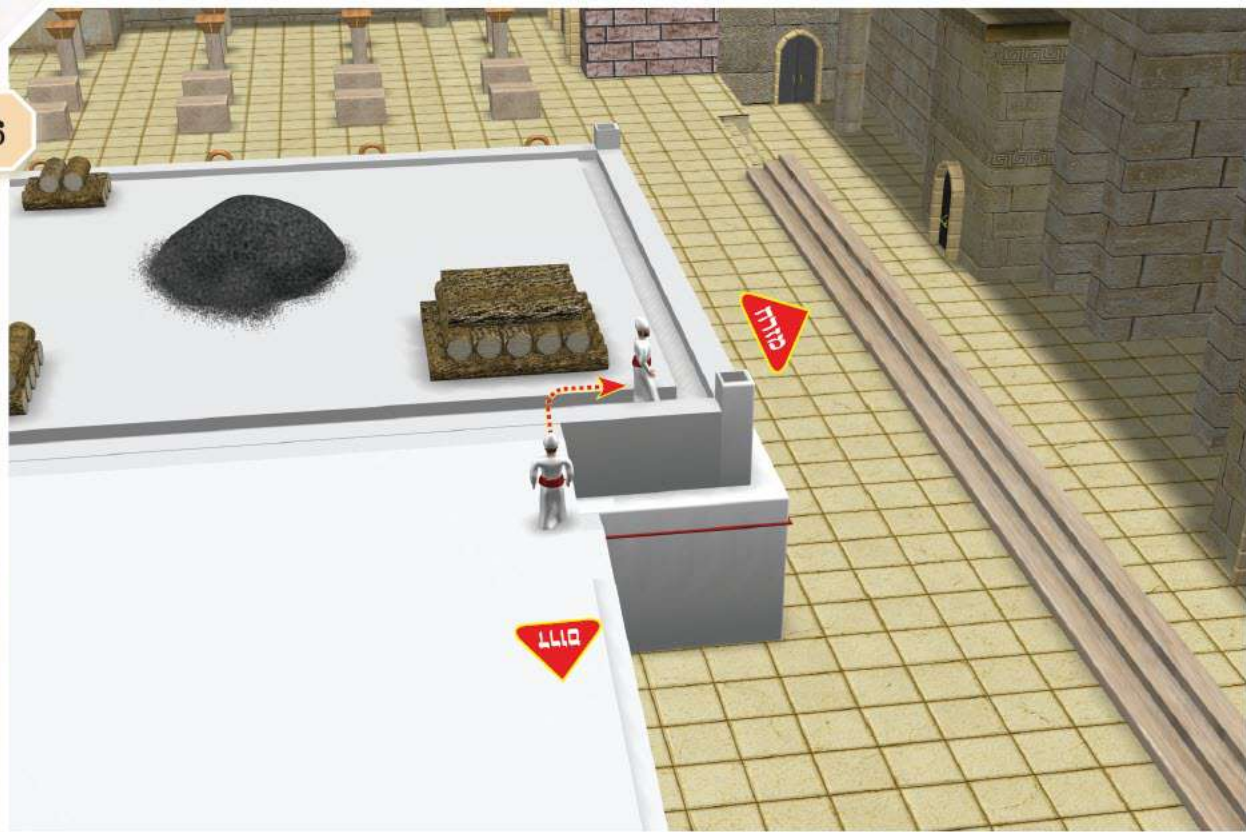

דף ט"ו ע"ב

26

גמ', דאמר מר: כל פנות
שאתה פונה לא יהו אלא
דרך ימין למזרח, ברישא
בהוא פגע.

רס"י, כשעלה בכבש ופונה לימין,
פוגע בקרן מזרחית דרומית תחילה.

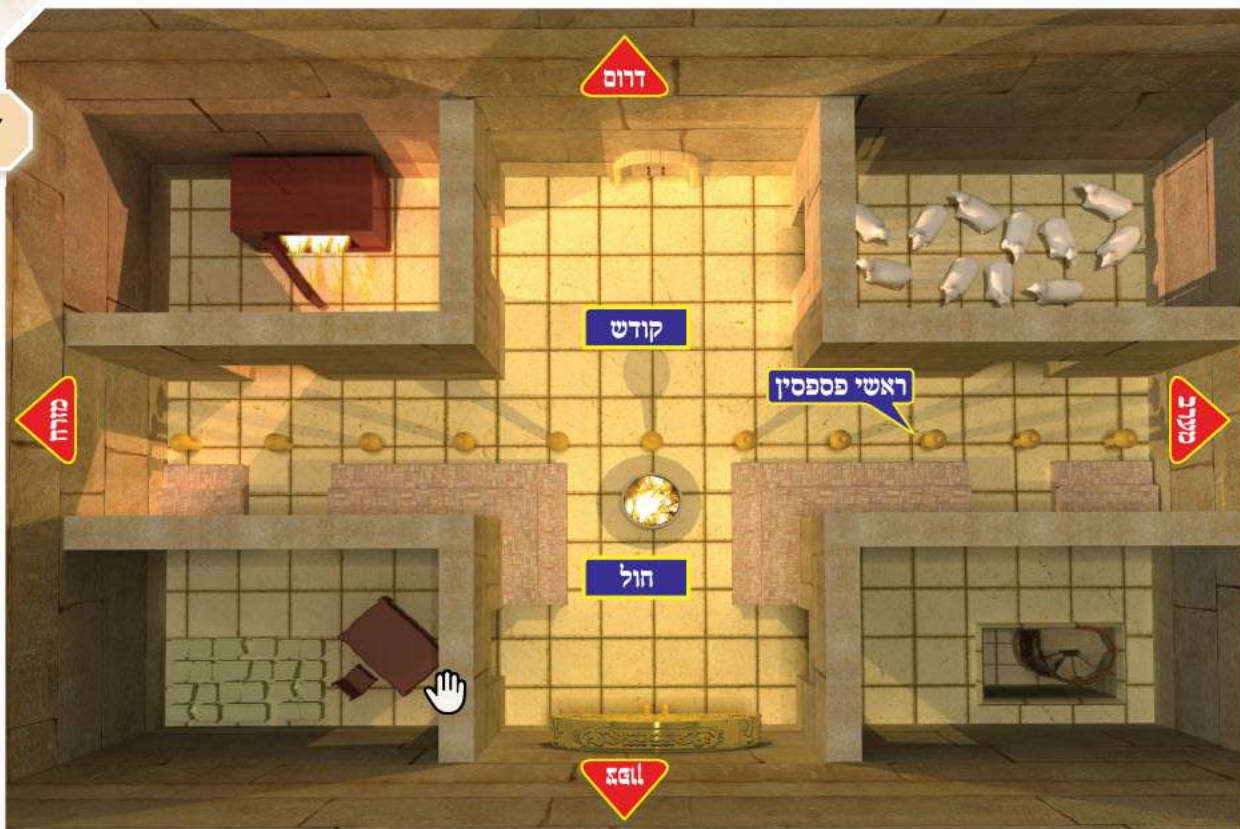

דף ט"ו ע"ב

27

גמ', ארבע לשכות היו
לבית המוקד... שתיים
בקודש ושתיים בחול,
וראשי פספסין מבדילין
בין קודש לחול.

רס"י, ...מקנתה בנויה בתוך עזרה
מקודשת ומקנתה בחול. וראשי פספסין,
חתיכות ענבים מבדילין לסימן במקום
המפסיק בין קודש לחול.

דרום

לשכה שהיו עושים בה לחם הפנים

לשכת הטלאים

קודש

ראשי פספסין

מזרח

מערב

מזרות בית המוקד

רובדיון של אבן

לשכה שבה היו גנוזים אבני המזבח ששיקצו מלכי יון

לשכה בה יורדים לבית הטבילה

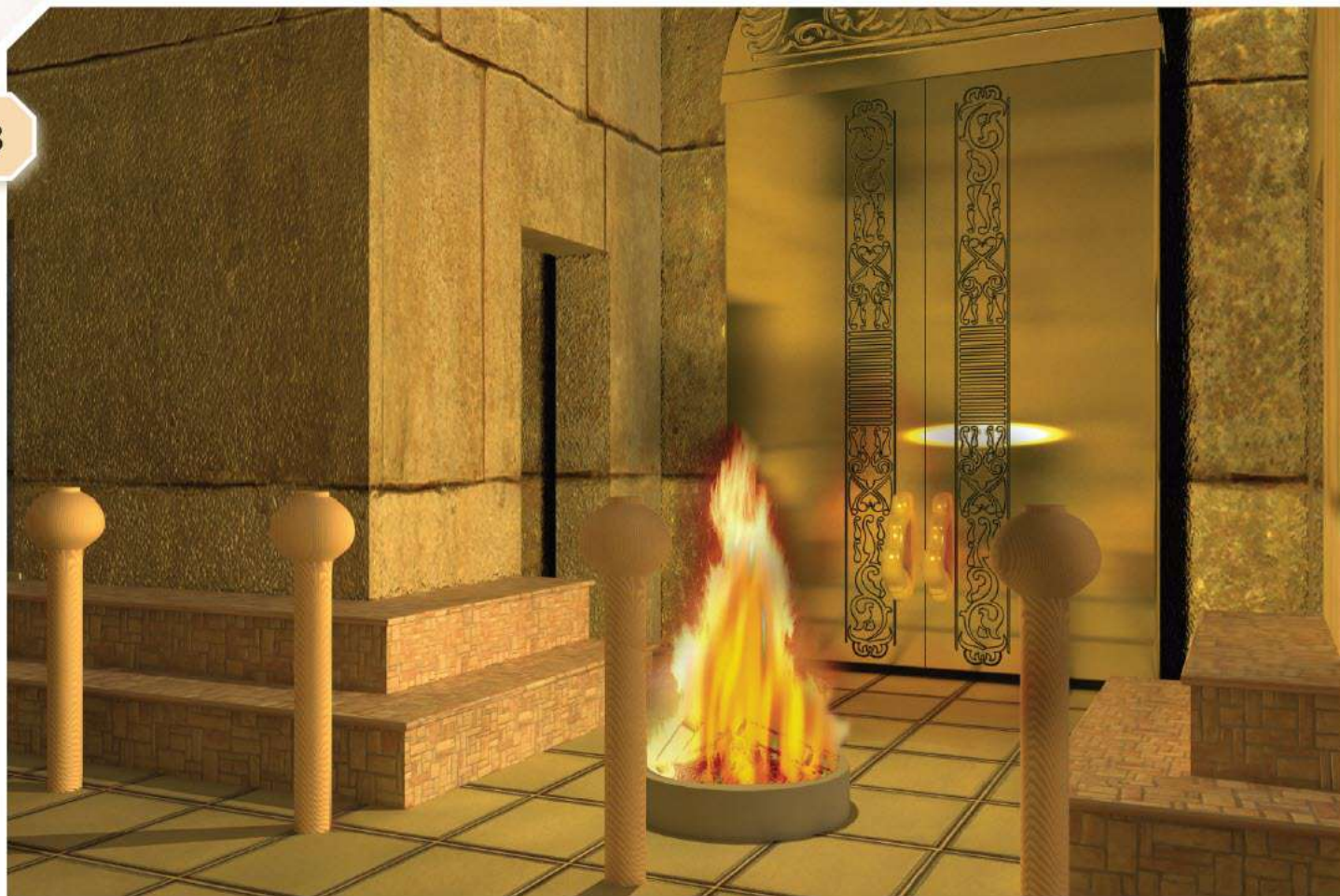
חול

צפון

דף ט"ו ע"ב

28

בית המוקד.

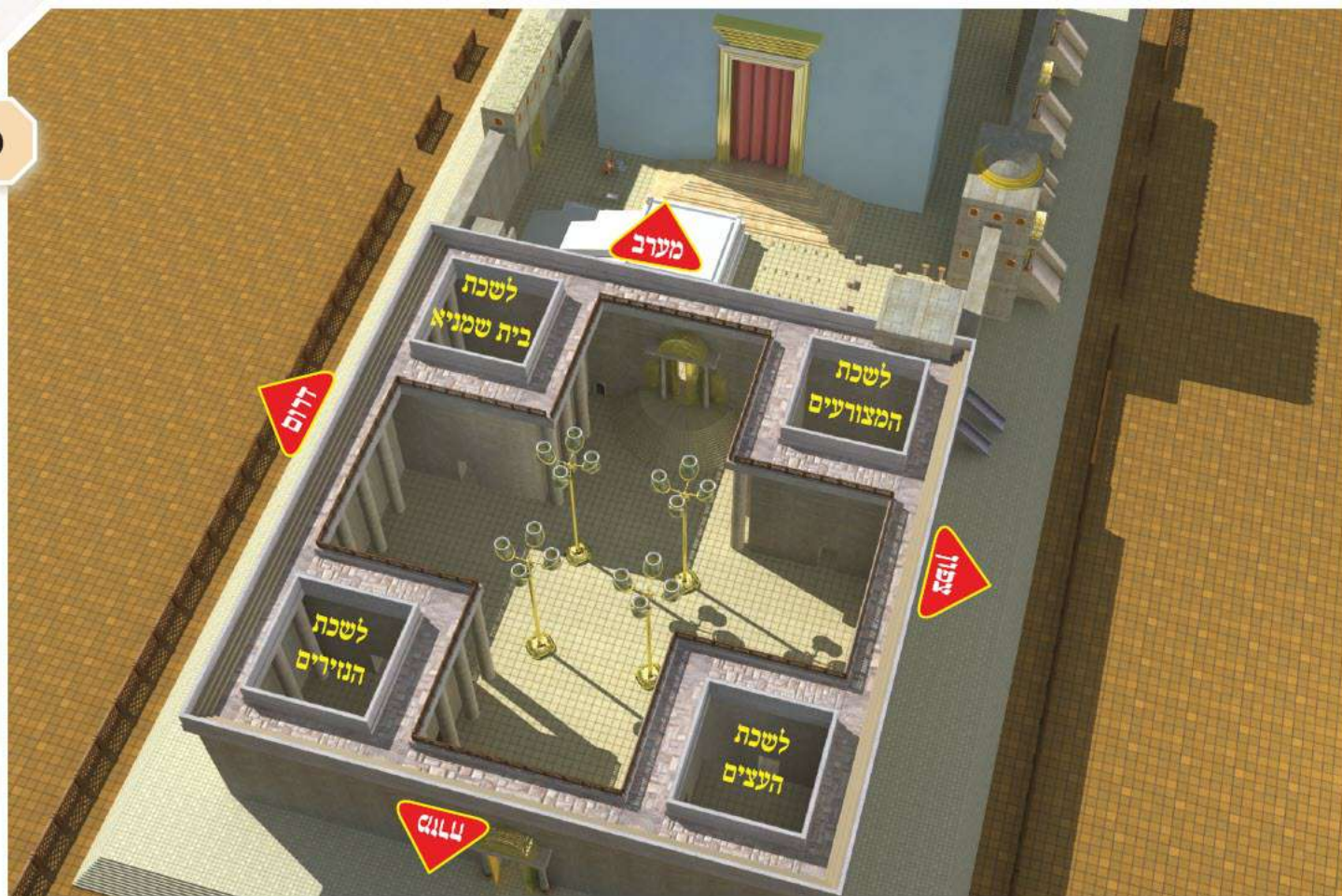

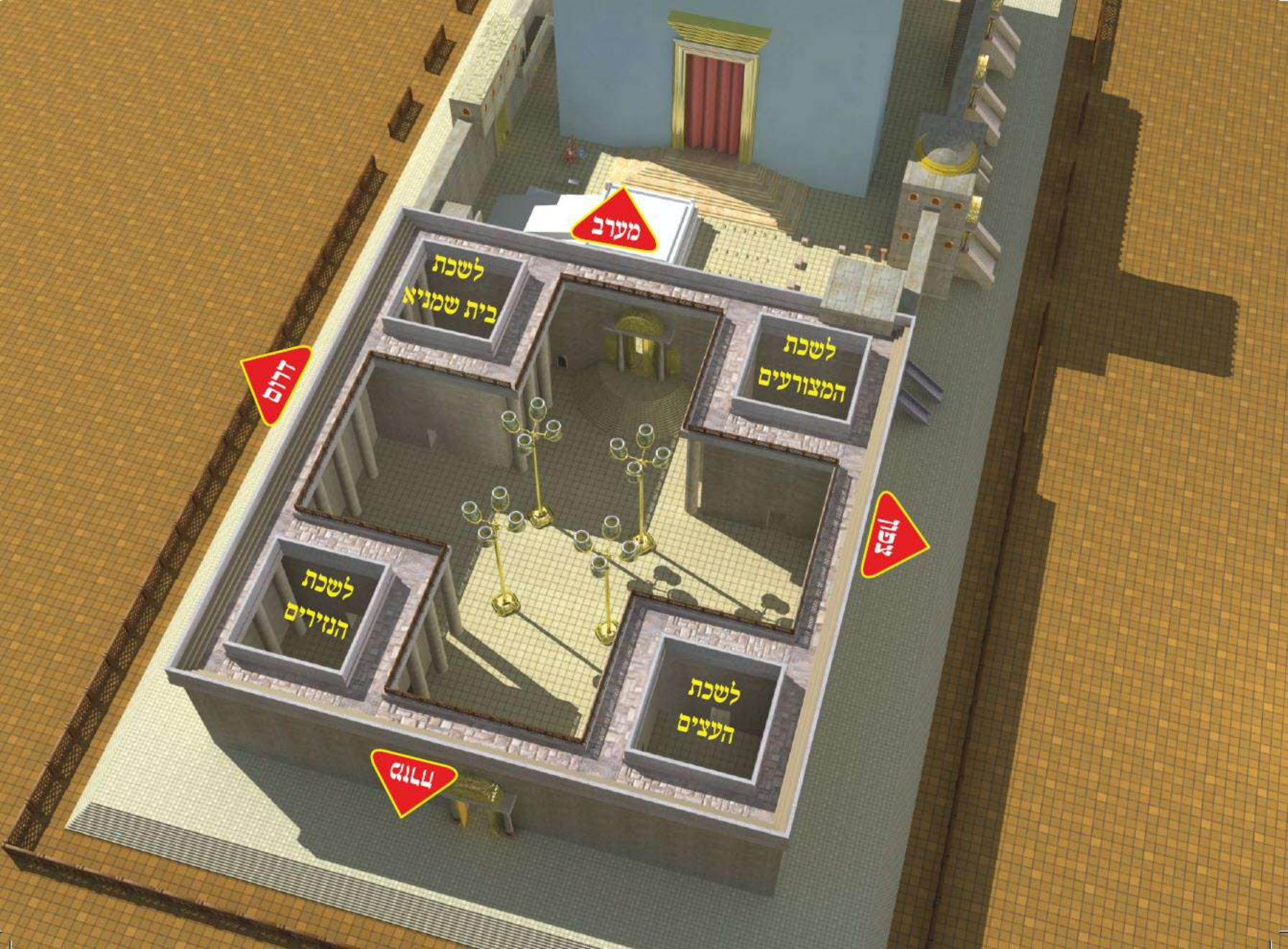
בתמונה: מבט אל פנים בית
המוקד.

דף ט"ז ע"א

29

גמ', עזרת נשים היתה
אורך מאה ושלושים וחמש
על רוחב מאה ושלושים
וחמש, וארבע לשכות
היו בד' מקצועותיה...

מערב

לשכת
בית שמניא

לשכת
המצורעים

לשכת
הנזירים

לשכת
העצים

מזרח

דרום

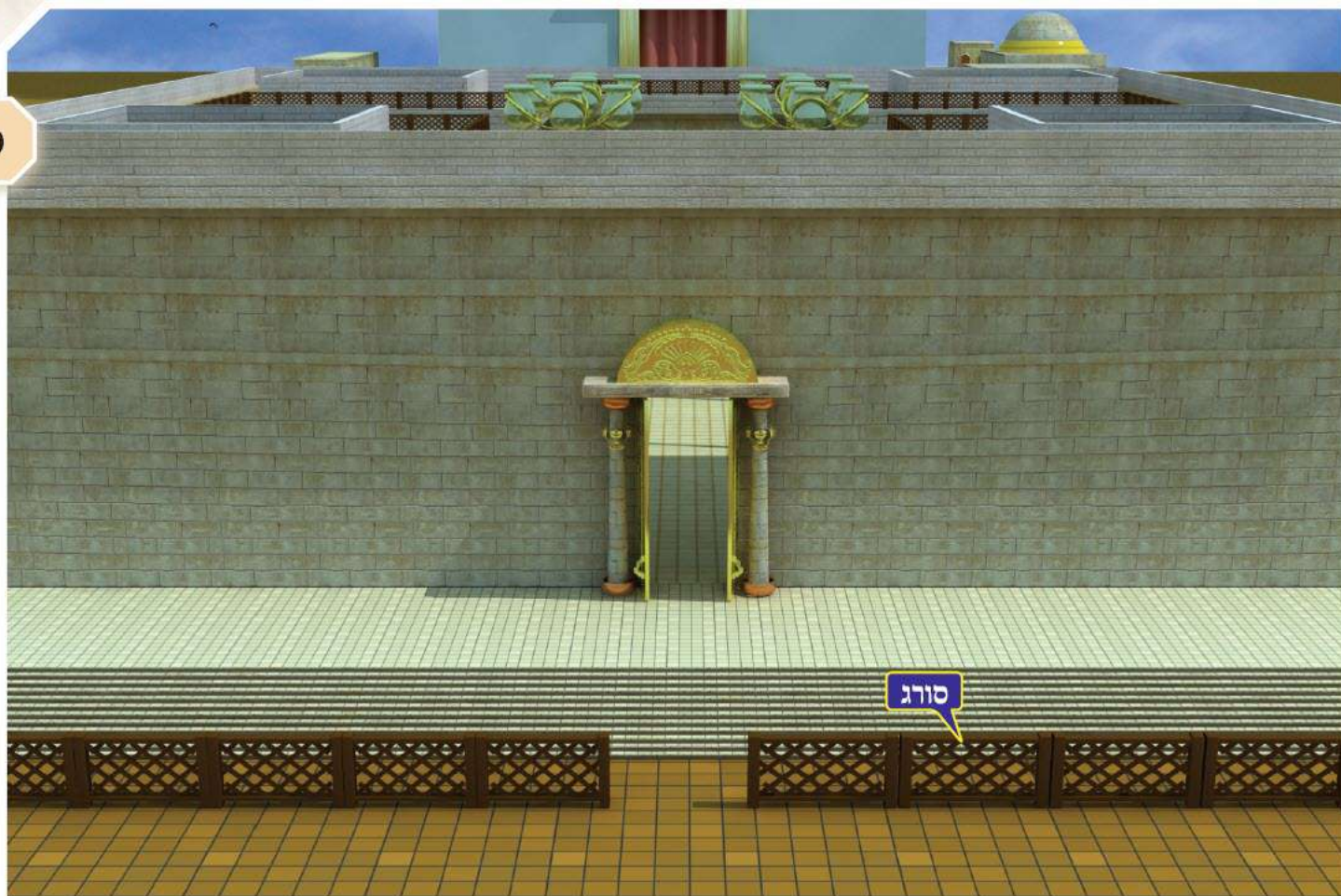
צפון

דף ט"ז ע"א

30

גמ', ותנן: לפניו ממנו
סורג.

רס"י, והיא מחילה העשויה נקבים
נקבים כסירוגי מטה של חבלים
ועושין אותה בדפי עץ ארוכים
וקלרים שקורין לט"ס, ומרכיבין
אותן זו על גב זו באלכסון.

סורג